

Comisia drepturile omului și relații interetnice

RAPORT pe marginea proiectului de Hotărâre cu privire la Raportul Avocatului Poporului privind respectarea drepturilor și libertăților omului în Republica Moldova în anul 2023

(nr.129 din 23.04.2024)

În scopul exercitării funcției de control parlamentar, în temeiul atribuțiilor reglementate de art. 27 din Regulamentul Parlamentului Republicii Moldova, adoptat prin Legea nr. 797/1996 și, în temeiul art.29 din Legea cu privire la Avocatul Poporului (Ombudsmanul), nr.52 din 03.04.2014, Comisia drepturile omului și relații interetnice a audiat Raportul Avocatului Poporului privind respectarea drepturilor și libertăților omului în Republica Moldova în anul 2023 în cadrul ședinței din 19 aprilie 2024.

La audierile desfășurate de Comisie au participat reprezentanții autorităților publice, a organizațiilor internaționale, precum și a societății civile. Urmare a audierilor, a fost înaintată prezenta inițiativă legislativă.

În conformitate cu art.29, alin. (1) din Legea nr. 52/2014, până la data de 15 martie a fiecărui an, Avocatul Poporului prezintă Parlamentului raportul anual privind respectarea drepturilor și libertăților omului în Republica Moldova, care se publică pe pagina oficială a instituției, precum și pe cea a Parlamentului.

Conform alin. (3) al art. 29 din Legea nr. 52/2014, Raportul anual privind respectarea drepturilor și libertăților omului în Republica Moldova este audiat în ședința plenară a Parlamentului în termen de 60 de zile de la data prezentării. În urma audierii raportului, Parlamentul adoptă o hotărâre privind aprecierea situației din domeniul drepturilor omului.

După structură, Raportul Avocatului Poporului cuprinde cinci capitole, care reflectă: monitorizarea respectării drepturilor și libertăților omului din Republica Moldova în anul 2023; evaluarea respectării drepturilor copilului; rezumatul activităților de prevenire a torturii și informația detaliată la subiect; monitorizarea respectării drepturilor persoanelor refugiate din Ucraina; informația relevantă privind promovarea drepturilor omului, precum și date statistice privind respectarea drepturilor omului în anul 2023.

Totodată, Raportul include 83 de recomandări adresate instituțiilor statului de către Avocatul Poporului și 62 de recomandări adresate de către Avocatul Poporului pentru drepturile copilului, dar și informația privind nivelul de implementare a recomandărilor din Raportul pe anul 2022.

Raportul anual exprimă aprecierea situației din domeniul drepturilor omului și viziunea Oficiului Avocatului Poporului cu privire la evoluțiile

privind respectarea drepturilor omului în Republica Moldova, intervențiile Oficiului Avocatului Poporului pentru repunerea în drepturi a persoanelor lezate, precum și unele soluții pentru remedierea curențelor depistate.

Conform aprecierilor cuprinse în Raportul Avocatului Poporului, încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului continuă să fie o provocare la nivel național. La fel, Avocatul Poporului constată că, segmentul drepturilor omului nu a suferit modificări considerabile, iar persoanele continuă să resimtă limitări ale drepturilor și libertăților civile, în diferite domenii.

În anul 2023, Oficiul Avocatului Poporului a înregistrat 1043 cereri, inclusiv reprezentanțele. Din ele 840 au fost adresate Avocatului Poporului și 203 au venit în adresa Avocatului Poporului pentru drepturile copilului. În conformitate cu cererile recepționate, cel mai des invocate și pretinse drepturi au constituit: dreptul la un proces echitabil, dreptul la ocrotirea sănătății, dreptul la muncă și protecția muncii, dreptul la asistență și protecție socială.

Un aspect pozitiv apreciat de Comisie este performanța Oficiului Avocatului Poporului de reconfirmare a statutului instituției de corespundere standardelor prestabilite de Principiile de la Paris, fiind reacreditat cu statutul „A” de către Alianța Globală a Instituțiilor Naționale a Drepturilor Omului. La fel, se apreciază faptul că, în perioada anului de raportare, Oficiul Avocatului Poporului a participat în cadrul a patru proceduri de raportare alternativă unde și-a expus poziția asupra domeniilor vizate de tratatele internaționale aflate în examinare.

Un aspect problematic, este faptul că, Oficiul Avocatului Poporului este nevoit să se folosească de un sediu temporar, în baza unui contract de locațiune, care este acoperit financiar de către partenerii internaționali de dezvoltare. Însă, începând cu anul 2025 costurile pentru locațiune urmează a fi suportate de către bugetul de stat în mărime de aproximativ 2,2 milioane lei. De aceea, este necesară urgentarea procesului de restaurare a sediului Oficiului Avocatului Poporului din str. Sfatul Țării nr.16.

În concluzie, cu votul majorității membrilor Comisiei (6 voturi – pentru), se propune examinarea în plen și adoptarea Hotărârii cu privire la Raportul Avocatului Poporului privind respectarea drepturilor și libertăților omului în Republica Moldova în anul 2023.

Grigore NOVAC,
Președintele Comisiei